

Instrukcyja dla Domu przytulka i Pracy w Warszawie.

119

Urządzenie wewnętrznego porządku i karności. —

Tytuł I^y

O odesłaniu, przyjmowaniu i wypuszczeniu osób dla których Dom przytulka i pracy jest przeznaczony

- Artykuł I. Dom przytulka i pracy przeznaczony jest do przyjmowania i zatrudnienia a) wycieczek, wólczyków, próchniaków, żebraków i ludzi tego życia, przez władzę policyjną miejscową, nadesłanych.
- Artykuł II. Dom ten mieć będzie dwa podwójne oddziały, to jest mężczyzn i kobiet, tak urządzone, ażeby między nimi komunikacji nie było.
- Artykuł III. Do oddziału mężczyzn odesłać będzie władza policyjna, a) wólczyków zatrzymanych na ulicach Warszawy, bez stałego zamieszkania i godziwego środka utrzymania. b) żebraków ulicznych tak zdolnych jako i zupełnie niezdolnych do pracy. c) koczowniczych którzy znajdują się bez sturby więcej jak trzy miesiące. d) więźni wychodzących z więzień Kawnych, a potrzebujących roboty i schronienia.
- Artykuł IV. W oddziale kobiet mieszczą się będą: a) kobiety publiczne wychodzące po wyloczeniu ze szpitala S^{te} Łazarza, jeżeli w domach publicznych nie chcą pozostać i nie wskaza, ani stałego zamieszkania, ani uczciwego sposobu utrzymania się. b) kobiety żebrzące po ulicach tak zdolne jako i niezdolne do pracy. c) kobiety bez stałego zamieszkania i zatrudnienia, oddające się wólczykostwie i nierządowi. d) kobiety wychodzące z więzień, a nie mające schronienia i godziwego zarobku. e) sturki, które wyszedły ze sturby porostawiały nad trzy miesiące bądź bez niej, bądź bez jakiego stałego i uczciwego zatrudnienia.
- Artykuł V. Żadna osoba nie będzie inaczej przyjęta do domu przytulka i pracy, jak za ekspedycją Ober-policmajstra lub sądu policyjnego, w której wyrażone być mają powody zatrzymania i czas na jaki odesłana jest do tego Instytutu.
- Artykuł VI. Rada opiekunów domu przytulka i pracy mocną będzie odmówić przyjęcia osoby niewłaścicielki do Instytutu nadstanej, za pośrednictwem wstrakcie mieszeniem się w tej mierze z Ober-policmajstrzem i zatrzymując w zakładzie osobę niewłaścicielki nadstana, póki wyjaśnienia powodów jej zatrzymania od Ober-policmajstra nie otrzyma. W razie sporu w tej mierze przedstawi rada obojętność do decyzji Rady Głównej Opiekunów Instytutu Dobroczynnych.
- Artykuł VII. W czasie spisu wojkowego kwalifikujący się do niego, a pod ten czas w Instytucie zatrzymani, mają być delegacyi raziagowej przedstawieni na jej wezwanie. Po wyjściu czasu ich zatrzymania odesłani będą do Magistratu dla przedstawienia ich wyższej komisji raziagowej celom wyreczenia, czy do wojska się kwalifikują lub też nie.
- Artykuł VIII. Uwolnienie osób z domu przytulka i pracy zależy od rady opiekunów, w czym sturęć jej będzie za ogólną radą, że każdy pozostać powinien w Instytucie do czasu na jaki przez właściwą władzę był przystany. Wyjątkiem od tej zasady będzie: a) Danie poręki przez oświadczeń i odpowiedzialnych krewnych, lub inne osoby za tutaczem i żebrakiem: iż się nie dopuści więcej przekroczenia za które jest przytrzymany, jeżeli się onegoż po raz pierwszy dopuścił. b) wzięcie do sturby lub do terminu osoby przytrzymanej, jednatwie tytkie tańiej, która po raz pierwszy lub drugi do zakładu jest odesłana, lub z wzorawego w Instytucie prowadzenia się przez nadzorcę jest zalecona. W każdym z tych dwóch przypadków ma Rada prawo wypuszczać zatrzymanego w swam zakładzie, chociażby czas zatrzymania nie był upłynął.
- Artykuł IX. Wychodzącym na wolność z instytutu po upływie czasu skazania, udzieleno będą karty dziesięciodniowe podpisane przez jednego z członków rady opiekunów i sekretarza kancelaryi Instytutowej, które posturzą im do poszukiwania przez powyższy przeciąg czasu sturby lub sposobu do przyzwolonego utrzymania się. Osoba taka karta opatrzona do czasu upłynięcia zastrzeżonego w niej terminu jako wólczyka przez policyję zatrzymana być nie może.
- Artykuł X. Utrzymywana być ma w Instytucie Kassa Podowodowa, w której każda zatrzymana osoba zaraz za przybyciem do Instytutu, zapisana być powinna, przez tego prowadzić będzie Nadzorca kontrolę stanu ludności, podług przyjętego uroru, takowa kontrola będzie na każdy miesiąc w oddzielnym reszycie ratoriona, w niej wykazywać się powinienem każdorazowy stan ludności, a zarazem i wycie onej do robot płatnych wewnątrz Instytutu, lub za jego obrębem. Kontrola ta przez radę opiekunów, na mocy miejscowych rewirji poswiadczona, sturęć będzie za główną podstawę do całej rachunkowości Instytutowej, dla tego utrzymywana być powinna z największą wiernością i akuracją, za co Nadzorca jest odpowiedzialny.

Artyk. XI Na zasadzie wspomnianej Kontroli, obowiązany jest Nadzorca każdorazownie dawać raport o stanie ludności Kadzie Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych. Jeden exemplar takiego raportu zachowany być ma w kancelaryi Instytutowej, dla przedstawienia go właściwym osobom, któreby z Urzędu Instytutu zwiadały. Ten prócz tego składać będzie Nadzorca raporty tygodniowe o ruchu ludności co Niedziela w Magistracie miasta Warszawy, i w biurze gubernatora Wajenego. Nadto raport miesięczny o ruchu ludności po każdym pierwszym miesiącu przedstawionym być ma Kadzie Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych.

Artyk. XII Na przypadek nagłej śmierci osoby w Instytucie zatrzymanej, winien Nadzorca niezwłocznie policji miejscowej o tem donieść, nadto dopilnować aby akt zejścia stosownie do istniejących praw i przepisów był sporządzony.

Tytuł II.

Utrzymanie wewnętrznego porządku i czystości lokali i osób.

Artyk. I Obowiązkiem jest Nadzorcy utrzymywać cały gmach instytutowy zawsze w jak najlepszym stanie, uskuteczniać wszelkie drobne reparacje, za pomocą osób osadzonych, a przedstawiać natychmiast Kadzie Opiekuńczej wszelkie takie uszkodzenia lokali, któreby bez nakładów naprawione być nie mogły. Żadna wymówka z jego strony przyjęta nie będzie i od odpowiedzialności go nie uwolni, gdyby zwiadzający Instytut zwiadzchnik jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia w nim nie reparowane znalazł.

Artyk. II Nie przyjmuje się także żadnej wymówki z strony Nadzorcy, gdyby jakiegokolwiek części lokalu Instytutowego lub Ekonomicznego w największej czystości nie miata być utrzymywana; przeciwnie, przyjmuje się za zasadę, że w Instytucie publicznym, gdzie się znać ma ilość ludzi mieszących, nieczystość i nieporządek jedynie tylko winę Nadzorcy być mogą, i na niego samego odpowiedzialność sięciąga, aby się zaś nie wiadomością, nie składal, czego się pod tym względem wymaga, wyraża się następująca szczegółowa przepisy, co do sposobu utrzymywania Lokalu Instytutowego.

Artyk. III Cały gmach ma być co wiosna, najdalej do piętnastego Maja wewnątrz białony tak w salach jako i w korytarzach i lokalach Ekonomicznych. Sampony szare klejowym kolorem dane, odnawiane być mają tak często jak tego czystość wymaga. Muchy Instytutowa ma być bielona i odświeżana tak często, jak tego dla utrzymania największego w niej ochłodzenia okazy się potrzeba. Czyszczenie i odświeżanie gmachu za osobnem upoważnieniem zwiadzchniej władzy wykonywane będzie.

Artyk. IV Podłogi w całym lokalu Instytutowym tak w salach jako i Siemiach i korytarzach powinny być zawsze czyste, codziennie zamiatane, a myte tak często jak tego będzie potrzeba; zakazuje się używanie piasku do wycypaniania podłóg gdziekolwiek bądź.

Artyk. V Każda sala sypialna i robocza ma być codziennie wietrzona, tak aby wszędzie jak najczystsze powietrze utrzymywać. Szeregoletniej baczności poleca się utrzymywanie zdrowego powietrza i czystego powietrza w salach stałych osób; należa się także zachowanie największej czystości w kloakach i czuwanie nad regularnem ich wypróżnianiem. Dymostoki czyścić i kominy wszelkie które są opalane dwa razy na miesiąc a gdzie potrzeba i częściej wycierać.

Artyk. VI Nadzorca upoważniony jest do użycia codziennie dla utrzymania porządku i czystości domu potrzebnej ilości osób zatrzymanych. Wszelkie wydatki czynione na utrzymanie czystości rozpołożone będą z Kasy Instytutowej za podaniem likwidacji przez interesanta i po zatwierdzeniu tegoż przez radę opiekuńczą.

Artyk. VII Każda do Instytutu odesłana osoba ma być przez miejscowego felerera w osobnej do tego przeznaczonej izbie, zrewidowana, dla dochodzenia, czy nie ulega kalectwu, wymagającemu spiesznego opatrzenia lub czy nie zarażona. Noszącym brody będzie taklowa natychmiast ogolona, wyższy tych którzyby se zwyczajów religijnych lub narodowych nosili. Kobietom zaś po raz trzeci lub więcej razy do Instytutu wracającym, odesłane będą wstopy przy samej głowie na znak niepoprawności i powtarzane wódczgostwo po ulicach miasta lub pokatny nieregularny; następnie zaprowadzona będzie zatrzymana osoba do łazienki miejscowej dla odycia kąpieli, po czem dostanie ubior instytutowy. Będąc przebrana, zostanie odesłana do kancelaryi Instytutowej, celem zapisania jej do Księgi Rodawodowej i do Kontroli.

Artyk. VIII Względem zachowania i obrotu rzeczy będących własnością osób przytrzymanych, należy się zastosować do ustawy sepcywalnej dla zakładów Dobroczynnych najwyżej zatwierdzonej pod dniem 18 Marca 1842 r.

Obowiązek i karność osób w Instytucie zatrzymanych.

- Artykuł I Każda zatrzymana osoba powinna z największą ścisłością obowiązek wykonania swego i być zawsze przejęta, poszanowaniem dla obrządków religijnych i dla Kaptanów udzielających im nauki duchowną, Zwierzchnikom swoim tak Nadzorca jako i wszystkim innym osobom do Administracji Instytutu należącym, wien zatrzymany uległość bezwarunkową, i poszanowanie. Każdy rozkaz w obrębie służby przez nich dany natychmiast bez żadnej wymówki ani oporu przez niego wykonany być musi.
- Artykuł II Wszystkie osoby w domu przytulku i pracy zatrzymane będą cięgle zajęte pracą, bądź w obrębach Instytutu bądź za jego obrębami. Obowiązkiem jest ścisłym każdej wykonywać gorliwie i bez oporu wszelką sobie nakazaną robotę.
- Artykuł III Osoby przytrzymane poprostac' powinny na równości, odrębny i postanowi jakże im w Instytucie stosownie do przepisów w następnym tytule zamieszczonych dostarczone będą, i nie mają prawa więcej żądać wygod lub przedmiotów jakich bądź nad to, co dla nich jest przepisane.
- Artykuł IV Nie współzatrzymanym powinien każdy zostawać w zgodzie, nie krzyżować ani krzywdzić, ani obrażać ich jakimbądź sposobem, nikogo nie namawiać do tego, ani zgubnym przewodniczyć mu przykładem, ani oskarżać go niesprawiedliwie przed zwierzchnikiem.
- Artykuł V Zakazane są kłótnie, kłótnie, śpiewy proz i pieśni nabożnych, stukanie i hałasy wszelkie, w jakim bądź miejscu. Zakazany jest także używanie słów religijnych i nieprzyzwoitych. Zakazane jest jak najmocniej, gromadne odrzucanie lub dopominanie się czego bądź.
- Artykuł VI Każda zatrzymana osoba obowiązana jest do zachowania największej czystości osoby swojej, ubioru swego i innych rzeczy sobie do użytku danych, mianowicie kłaniać się wszelkiego walania ścian, skrobania onych, pisania i rysowania onych. Dla utrzymania czystości powinni wszyscy co tydzień być goleni, wyjąwszy takich którzyby ze zwyczajów religijnych lub narodowych brody nosili.
- Artykuł VII Palenie tytoniu, granie w karty, w kłótnie, i wszelkie inne gry chociaż w chwilach wolnych od robot lub podczas przechadzki zupełnie są zakazane.
- Artykuł VIII Żadna osoba nie może mieć przy sobie żadnych narzędzi ostrych, ani jakich bądź przedmiotów do szkodliwego użytku służyć mogących; co tylko takiego zatrzymany z sobą przyniesie, przy rewizji odebraniem do składu Instytutowego stozorem będzie.
- Artykuł IX Nie wolno jest wyglądać oknem, ani tem bardziej rozmawiać z kimibądź przez okno, czy to w głąb, czy na mięgi, pod kara, poniżej wymienioną, a stopniowaną, według mniej więcej ciężego przewinienia.
- Artykuł X Kary na przestępujących powyższe przepisy są następujące, które wymierzane być powinny nieochybnie i niezwłocznie w przeznaczonym na to miejscu, po popełnionym przestępstwie: A napomnienie, B arest ścisły o chlebie i wodzie od dwudziestu czterech godzin do trzech dni. C chłosta do szesnastu razów różgami.
- Artykuł XI Zapowiedzenie w dopełnieniu obowiązków religijnych, ukarana, będzie osoba w Instytucie zatrzymana, po bezskutecznym napomnieniu ścisłym arestem do dwudziestu czterech godzin.
- Artykuł XII Nieposłuszeństwo i ruchliwość przeciw zwierzchnikom, tak w Instytucie jako też za obrębem swego przy znajdowaniu się na robotach, ściągają na winnego karę pięciu razów za pierwszym dopuszczeniem się, przewinienia, dziesięć razów za drugim, a szesnastu razów i zamknięciem na dwadzieścia czterech godzin w ścisłym areście za trzecim przekroczeniem, jeżeli stan zdrowia karę cielesną, wypełniać na niej dorwoli, w przeciwnym razie, stosownym arestem ukarana, zostanie.
- Artykuł XIII Lenistwo i niedbalstwo w robocie karane będą, w razie nieskutkowania napomnienia, zamknięciem i odjęciem obiadu.
- Artykuł XIV Kłótnie ze współzatrzymanymi, hałasy i wszelkie przekroczenia Artykułem piątym niniejszego rozkazu objęte, jeżeli napomnienia nie skutkują, karane będą, zamknięciem i arestem ścisłym od jednego do trzech dni, lub cielesną karą, stosowną.
- Artykuł XV Nieochędźstwo, psucie rozmyślnie ubiorów i rzeczy sobie oddanych, tudzież inne przestępstwa, przepisów wewnętrznej porządku, karane będą, zamknięciem ścisłym i odjęciem obiadu.
- Artykuł XVI Ubiegostwo z zakładu, przed wyjściem czasu zatrzymania, karane będzie arestem od trzech do ośmiu dni, lub stosowną karą, cielesną. Nadto czas kary przed ucieczką w Instytucie przebyty nie będzie liczony.

Artykuł XVII Osoba zatrzymana fałszywie imię przybierająca i w błąd wladzę wprowadzająca ukarana będzie kara cielesną
ad reszcie do szesnastu rariów, lub stosownym aresztem ścisłym.

Artykuł XVIII Szary pierwszego i drugiego stopnia wymierza Nadzorca, zaś względem trzeciego, odwołuje się poprzednio
do Rady Opiekunów, lecz wykonanie onych rarsze bezpośrednio z jego polecenia wypływa.

Tytuł Czwarty.

O odzieży, żywności, opale i swiatle.

o żywności

Artykuł I Osoby w Instytucie umieszczone, albo na sposób więzienny lub kupa Bumpfordka, żywicione być mają, co
od uznania miejscowej rady opiekunów zależne będzie. Wymiany tej pierwszej wskazane są instrukcyje,
więzienna, skład drugiej to jest Kupy Bumpfordkiej, będzie następujący: Kupy tej każda osoba otrzyma na
raz jeden na doba kwarta jedna, i chleba rarnowego funtów dwa. Dla szerszości wiktualow kłone wchodzą
do składu talikowej rupy, przyrządzana ona być nie może na mniej, jak na dwadzieścia pięć osób, obliczając
zaś potrzebne do niej ingredyencye na większą ilość w. p. na 224 osób wydaje się wiktualij tylko na 200
osób i tak następuje. Liczba więc 25 stanowi będzie progresję do obliczenia wiktualow; podług niej
wydawane będą też wiktualij, do przyrządzania wzmiankowanej rupy. Z każdym dniem w tygodniu
odmienne Kupa Bumpfordka przyrządzana będzie. Wydaje się się dla dwudziestu pięciu osób: W Niedziele:
Kaszy jęczmiennej kwart trzy i pół. Prochu okrągłego kwarta jedna. Kartofli garniec jeden. Marchwi paster-
naku lub brukwi kwart dwie. Soli funt jeden. Mięsa wotowego funt jeden tutów szesnastie. Łoju wotowego
netkowego tutów dwadzieścia czterey. Pietruszki tutów czterey. Chleba pyłkowego w grankach funtów trzy, do
tego wody garnicy pięć i pół kwarty. W Środzie Kaszy jęczmiennej kwart dwie. Prochu okrągłego
kwart dwie i pół, Kartofli garniec jeden, kwarta jedna. Soli funt jeden. Mięsa wotowego funt jeden tutów
szesnastie. Stoniny tutów szesnastie. Cebuli tutów osm. Pieprzu tut jeden Chleba pyłkowego w grankach
funtów trzy. Barszczu z otrąb pięć garnicy i pół kwarty. W Wtorek Kaszy jęczmiennej kwart
trzy i kwaterka. Prochu okrągłego kwarta jedna i kwaterka. Kartofli garniec jeden. Marchwi, paster-
naku lub brukwi kwart dwie. Soli funt jeden. Mięsa wotowego funt jeden tutów szesnastie. Łoju
wotowego netkowego tutów dwadzieścia czterey. Pietruszki tutów czterey, Chleba pyłkowego w grankach
fun: trzy, do tego wody garnicy pięć i pół kwarty. W Czwartek Kaszy jęczmiennej kwart dwie. Pro-
chu okrągłego kwart trzy, Kartofli kwart dwie i pół. Napusty kwasnej garniec jeden i pół kwarty,
Soli funt jeden. Mięsa wotowego funt jeden tutów szesnastie. Stoniny tutów szesnastie. Pieprzu
tut jeden, Chleba pyłkowego w grankach funtów trzy do tego wody garnicy czterey, kwart trzy i pół.
W Piątek Kaszy jęczmiennej kwart trzy i pół. Prochu okrągłego kwarta jedna. Kartofli garniec jeden
Marchwi, pasternaku lub brukwi kwart dwie. Soli funt jeden. Mięsa wotowego funt jeden tutów szesnastie
Łoju wotowego netkowego tut dwadzieścia czterey. Pietruszki tutów czterey. Chleba pyłkowego w grankach
funtów trzy do tego wody garnicy pięć i pół kwarty. W Piątek Kaszy jęczmiennej kwart dwie. Prochu
okrągłego kwart dwie i pół. Kartofli garniec jeden, kwarta jedna. Soli funt jeden. Masła funt jeden i
tutów osm. Cebuli tutów osm. Pieprzu tut jeden. Chleba pyłkowego w grankach funtów trzy. Barszczu
z otrąb garnicy pięć i pół kwarty. W Sobotę Kaszy jaglanej garniec jeden i pół kwarty. Kartofli
garniec jeden. Marchwi pasternaku lub brukwi kwarta jedna. Soli funt jeden. Masła funt jeden tutów
osm. Pietruszki tutów osm. Chleba pyłkowego w grankach funt: trzy, do tego wody garnicy pięć i pół kwar-
ty. — W adwent i wielki post w dni środowe i piatkowe w miejsce masła stłżie do rupy Bumpfordkiej
dawane być mają, licząc 15 sztek na 100 osób, w sobotę zaś w miejsce masła stosowna ilość olejku kupa
Kraszona będzie.

Artykuł II Żywność ta powinna być z wiktualow czystych, zdrowych, dobrze ugotowana, przyzwyczaj osolona i obra-
szona, w razie miejscowej potrzeby, leguminy i jarzyny, w artykule poprzedzającym przepisane, mogą
być zmienione, lecz tylko za wyrażeniem Rady Opiekunów upoważnieniem, rarsze jednaki z zachowaniem
przepisanej ilości, niemniej z zastrzeżeniem że jeden gatunek żywności więcej jak dwa razy w tygodniu nie
może być dawana.

Artykuł III Nacze żywności zachowane być mają z wyłączeniem dnia w którym osoba do Instytutu przybywa, dzień zaś
wyjścia do żywności wtaczonym będzie. —

Artykuł IV Gotowanie potraw odbywać się ma w instytucie, do czego Nadzorca, z osób zatrzymanych, zdolną kucharkę, tudzież potrzebną usługę zapewnić powinien; prócz tego ma się codziennie znajdować w kuchni, na przemianę, jedna z osób zatrzymanych dyżurna, która będąc świadkiem wyprawiania i gotowania, mogłaby w razie odgrywanego rewizji potrzebnie udzielać objaśnienia, czyli tyle i takich wyznań i gotowania, ile na znajdującą się liczbę ludności wypad należało.

Artykuł V Naczynia kuchenne, jak również do rozdawania pokarmów używane, powinny być zawsze czysto utrzymywane, jako to: miedziane kielichy w miarę potrzeby myciane, a blaszane często szorowane, teżliż ras drewniane po użyciu w suche miejsce składane. Do rozdawania porcy mają być pojedyncze miszki.

o Odrzeży, obuwiu i pościeli.

Artykuł VI Odrzeży skarbowe osób zatrzymanych do ciągłego użycia będzie oddzielna dla mężczyzn a oddzielna dla kobiet: Dla mężczyzn składać się ma: z włosek i sukna szarego, spodnie tegoż koloru na zimę, i spodnie drelichowych na lato, czapki z sukna szarego z daszkiem, kapturek czarnego koloru i butów. Dla kobiet składać się będzie: z kaftana z sukna czarnego, spodnicy na lato drelichowej na zimę ras z sukna szarego, czepki, chustki, ponczochy, fartucha, kosczi i trzewików. Prócz tego dostarczana będzie na kąpiel, salki, sypialną, stoscowa liczbą rzeźników, licząc jeden na sześć osób.

Artykuł VII Jeżeli osoba wychodzi z instytucu po ukończeniu czasu zatrzymania i nie ma własnej odrzeży, winien jej nadzorca dać starą instytucyjową, lub też odrzeży po zbitych pozostałą, z ranowaniem wszelkich wydatnych szeregów na karcie wyjścia, a w razie wyjścia, tudzież w kwituryzacji depozytowym rzeczy będących własnością przytrzymanych, pod N^o gdzie rzeczy tego zbitego są zapisane, a to dla kontrolowania obrotu rzeczy depozytowych.

Artykuł VIII Pościel dla obojg płeć zatrzymanych w domu przytulku i pracy, ma być następująca dla każdej osoby: Plange mata lub sienniki, poduszki drelichowe pod głowę, stoma, wypchana, powłóczka płócenna, niemniej Dera wetniana do nakrywania.

Artykuł IX Użycie materiałów na powyżej wyszczególnioną odrzeży, bielizny i postanie, przepisuje się w następującej ilości: 1° Na włosek, spodnie i furazerkę, sukna szarego łokci sześć, cali dwanaście, które trzymać powinno szerokości łokci dwa. 2° Na kapturki z napiersznikiem sukna czarnego cali trzy. 3° Na podszewkę do podszycia powyższych przedmiotów płótna białego łokci dziewięć cali trzydzieści. 4° Na spodnie drelichowe letnie drelichu łokci cztery, 5° na kaftan dla kobiet sukna czarnego łokci dwa cali trzydzieści. 6° na spodnicę zimową sukna szarego łokci trzy cali osiemnaście, 7° na spodnicę letnią drelichu łokci pięć cali trzy, 8° na czepki płótna cali osiemnaście, 9° na fartuch drelichu w paszki łokcie jeden cali dwanaście, 10° na dwie pół chustki, s rogówką, płócienka białe jeden cali sześć, 11° jed podszewkę do kaftana i spodnicy płótna łokci pięć cali sześć. 12° na kosczi, męzka lub kobieca płótna łokci pięć. 13° na rzeźniki płótna łokci trzy, 14° na sienniki lub hangematt i poduszki drelichu łokci osm cali dwanaście 15° na powłóczkę płótna łokci dwa.

Artykuł X Co do trwałości odrzeży i pościeli przyjmuje się zasada jak następuje: Włosek, spodnie sukienne zimowe, furazerka, kapturki, i spodnie drelichowe letnie, trwają rok jeden, kaftan, czepki, chustki, fartuch, ponczochy rok jeden, spodnica zimowa sukienna lat dwa, spodnica drelichowa lat dwa, trzewików par dwie rok jeden, butów par dwie z podszewkami nowem rok jeden, sienniki lub hangematta i poduszki lat dwa, Dera lat cztery, powłóczka rok jeden, rzeźniki rok jeden, kosczi dwie rok jeden.

Artykuł XI Do zrycia obawia, bielizny, odrzeży, i naprawy tychże artykułów, używać należy, osób w domu przytulku i pracy zatrzymanych, jeżeli by do podobnego rodzaju robot znajdowali się usposobieni. Starac się przytem będzie nadzorca aby uszkodzona przez użycie odrzeży i bielizna natychmiast była naprawiana, tak iżby zatrzymane w Instytucie osoby nigdy w podobnej nie chodziły, do czego na taty ma być używana odrzeży za nieoddatną do noszenia uznana. Na nicie ras i inne artykuły osobny fundusz w Etacie będzie zamieszczony.

Artykuł XII Co do prania bielizny i odświeżania pościeli stanowi się: że kosczi, chustki, czepki, rzeźniki, i powłóczki mają być odnawiane i prane co tydzień, sienniki ras i poduszki prane raz w miesiącu, stoma, wypchane co cztery miesiące, licząc do jednego siennika stomy funtów pięćdziesiąt pięć, ras do poduszki stomy funtów pięć. Przyjmuje się za zasadę: że do prania potrzebna jest następująca ilość mydła: najwięcej licząc na sto kosczi, funtów dwa i 3/4, na chustki sto, funt jeden i pół, na rzeźników sto, funt jeden i pół, na czepków sto, funt jeden i pół, na spodnicę letnich sto, funtów dwa i 3/4, inna bielizna i odrzeży niepotrzebuje mydła i tugiem zolona, być ma.

C. O opale i świetle.

- Artykuł XIII Przy każdorocznym stanie wskazaniem będzie, stosownie do potrzeby miejscowej, ile oprócz lokalok dla samych osób przytrzymanych w domu przytulku i pracy, opalonych ma być pieców, ile lamp aswieconych i wiele świec użytych, z dyrachowaniem za jaką sumę tych artykułów kupić wypadła.
- Artykuł XIV Temperatura ciepła wycejnego dla osób zdrowych przetracza się na stopni dwanaście.
- Artykuł XV 1° Co do opatu Na każdy piec w instytucie zamieszkały przez zdrowych, po saźni 5 rocznie, przez chorego po saźni 10. Na każdy piec w mieszkaniach oficyalistów, kancelaryi, w salach roboty, i t.p. po saźni 5 rocznie będzie wydawanem. Na kuchnia, liczy się jedna dwudziesta część szcraży dziennie na osobę, na pranie, kąpiele i inne w infirmeryach potrzeby liczy się jedna pięćdziesiąta część szcraży na osobę dziennie. Sażen taki trzymać winien wysokości łokcia trzy, szerokości jeden i pół, długości trzy, nawierac' ras' ma szcraż 45, półtora łokcia długich, a drzewic' cali grubych. 2° Co do światła. Dla kancelaryi świec funtów 50, do rewizyi i ekspedycyi funtów 60, dla dziurnego strażnika, na całą noc rocznie funtów 80. Na Naroda, Lampę wewnątrz Instytutu w infirmeryach, korytarzach i salach roboczych, oleju garncy 10, bawelny funt 1, i szklanych lamp przez cały rok 10. Na opalenie lampy astralnej dziennie po 24 godzin palonej się (gdzieby to miało miejsce) oleju preparowanego garncy 68, na opalenie lampy astralnej, która w ciągu roku przez dwięście czterdzieści nocy palona, być powinna, oleju preparowanego po garncy 24 i po 48 szkiełek i po 240 knolów.
- Artykuł XVI Opalenie pieców ma się zacząć od połowy października i trwać do połowy miesiąca kwietnia, świeca nie ras' lamp będzie się zaczynać i trwać jak następuje. W styczniu od godziny 5^{ej} wieczor do 4^{ej} rano w lutym od 6^{ej} wieczor do 6^{ej} rano, w Marcu od 4^{ej} do 5^{ej}, w kwietniu od 8^{ej} do 4^{ej} w maju od 9^{ej} do 3^{ej} takież; w czerwcu i w lipcu w sierpniu od 8^{ej} do 4^{ej}, we wrześniu od 4^{ej} do 5^{ej} w październiku od 6^{ej} do 6^{ej}, w listopadzie od 5^{ej} do 4^{ej}, w grudniu od 4^{ej} do 8^{ej}. W salach sypialnych na noc światło zastawianem być nie ma.

Tytuł V

O służbie wewnętrznej Instytutowej.

- Artykuł I Służba wewnętrzna Instytutowa dzieli się na Administracyjno-Ekonomiczną, Duchowną, i Lekarską; do pierwszej należą: Nadzorca, Sekretarz i pisarz, Strażnik starszy, b^{is} strażników i odkwierny; druga powołana jest Kapelanowi Instytutu, z wolnością wybrania sobie jednego z strażników do postugi kościelnej; trzecia wykonywana jest przez lekarza i felczera instytutowego.
- Artykuł II Nadzorca zostaje pod bezpośredniem zwierzchnictwem Rady Opiekunickiej i wykonuje jej polecenia i decyzje, protokolarnie wydane, pod odpowiedzialnością za każde zaniedbanie lub apornienie poruczonych sobie czynności, jest on naczelnikiem służby wewnętrznej i Gospodarzem Instytutu, ma bezpośredni dozór nad wszystkimi innymi osobami do tej służby należącymi, i odpowiedzialnym jest za wszelkie uchybienia służbowe, tak z własnej, jako i z winy podwładnych pochodzące. Nie ma on żadnego zwierzchnictwa nad lekarzem i Kapelanem Instytutowym, lecz wrzkie niedopetnienia przez którego z nich właściwym im obowiązków, donosi o tem Radzie Opiekunickiej.
- Artykuł III Żaden z oficyalistów i służb instytutowych nie może się oddalić po za mury instytutu bez wyraźnego pozwolenia Nadzorcy, który nie ma prawa udzielania podobnego pozwolenia na dłużej jak na dzień jeden to jest od 4^{ej} rana do 9^{ej} wieczorem. Jeżeli się sam oddala z Instytutu, co także nie na dłużej jak na dzień jeden bez pozwolenia Rady Opiekunickiej nastąpić może, w ówczas winien uprzedzić o tem sekretarza i zaliczyć mu, aby go w Nadzorcu zastąpił; Nigdy z Instytutu razem Nadzorca i Sekretarz oddalać się nie powinni.
- Artykuł IV Nie przepisuje się ani czasu, ani kolei w jakich Nadzorca oddziaty i lokale instytutowe zwiedzać powinien, lecz stanowi się: że wszelkie nieczystości, wszelkie nieporządki, wszelkie niedopetnienie przepisów jako i przypadki ucieczki osób w instytucie zatrzymanych, na niego główna odpowiedzialność sięzgażają.
- Artykuł V Nadzorca odpowiedzialnym za podwładnych sobie strażników ma Nadzorca prawo przedstawiania Radzie Opiekunickiej kandydatów do nominacji na walujące miejsca strażników, i do dymisji tych z pomiędzy nich, którzy obowiązków swaich niedopetniają.
- Artykuł VI Nadzorca ani sam trzymać nie będzie, w dziedzinie Instytutowej, ani żadnemu z podwładnych nie dozwoli wlemić miejscu trzymać bydła, swin, ani żadnych innych zwierząt domowych, przyczyniających się do zanieczyszczenia lokalów.

Arty. VII Nadzorca pilnie dostrzegać tego będzie, aby codziennie dobra i zgodna z przepisami żywność zatrzymanym do-
starczona była, w razie uchybienia w tej mierze ze strony dostawcy, ma natychmiast zakupić na koszt jego
inną żywność, w miejsce złej, przez siebie nieprzyjętej. Dla ścisłego kontrolowania ile rzeczywiście każdego dnia
dostarczono dla konsumentów instytutu porcy żywności, i dla zapewnienia dobroci gatunku tejże, jeżeli takowa
z rupy Dumfordzkiej składać się będzie, ustanawiają się oddzielne przepisy, które tu pod litera A są doła-
zione. Za skrupulatne dopełnienie onych, odpowiedzialny jest Nadzorca.

Arty. VIII Bez żadnego pobłażania, ani sprzyjania, więcej jednemu jak drugiemu, winien Nadzorca zawsze zachować
najściślejszą sprawiedliwość, względem wszystkich osób zatrzymanych, wystrzegać się wszelkich uniesień,
i gwałtowności, niewzywając nigdy wyrazów obelżywych, w każdym razie wymierzania kary, tak postę-
pować, aby jawnym było, że on nie własnej urazy, lecz przekroczenia przepisów poszukuje.

Arty. IX Sekretarz Instytutowy będzie odpowiedzialnym Nadzorcę, dopełniać będzie polecenia jego tyżraze się stawiłby
Instytutowej. Prócz czynności biurowych, pomocnym być winien Sekretarz Nadzorcę w prowadzeniu
zwierzchniego dozoru nad zatrzymanymi, jest on z urzędu zastępcą, w każdym razie nieobecności
Nadzorcę i odpowiada za wszelkie wypadki i uchybienia służbowe w czasie tego zastępstwa wyda-
zione.

Arty. X Kucharz jest pomocnikiem sekretarza, do niego należy trzymanie dziennika podawczego, przepisowywanie
miejsc i wykonanie wszelkich czynności które mu przez Nadzorcę, w niebytności zaś jego przez sekre-
tarka poruczone zostaną. Nadto obowiązkiem jego będzie, być obecnym przy wydawaniu ze spiżarni, wiktualii
do gotowania, i napisywanie na tablicy w kuchni wiszącej wydanej codziennie ilości wiktualii z oznaczeniem
liczby głów na które te wiktualie wydane zostały.

Arty. XI Strażnik starszy jest gospodarzem i bliższym dozorcą, porządku dziennego w Instytucie, do niego należy:
a utrzymanie pod swoim kluczem ruchomego składu ubiorów, w którym znajdować się będzie odzież, bielizna,
i obuwie w ilości odpowiedniej liczbie obecnych osób zatrzymanych, ze względu na potrzeby przemiany,
do którego składu wydawane przez Nadzorcę, sobie mieć będzie, efektów do do kompletowania ubytku, lub
dla nowo przybyłych osób potrzebne. Za całość tego składu, również jak za całość efektów, do depozytu
składanych przez osoby do Instytutu odestawane, oddawanych, strażnik starszy jest odpowiedzialnym Nad-
zorcę. b dozór nad kuchnią i oddawaniem do niej wiktualiami do gotowania, gotowaniem onychże i
rozdawaniem porcy dla każdego. c dozór nad pralnią i praniem bielizny, d przestrzeganie spokojności,
porządku, i czystości w tej części gmachu Instytutowego, która nie zostaje pod bezpośrednim dozorem
oddzielnych strażników, tudzież na dziedzińcu głównym i w podwórzu gospodarskim. e pilnowanie
całości i dobrego utrzymania wszelkich sprzętów, naczyń i utensyliów gospodarskich, przez tego wi-
nien czuwać wraz z innymi oficyalistami nad bezpieczeństwem i porządkiem całego składu.

Arty. XII Strażnik młodszy jest bezpośrednim stróżem bezpieczeństwa, porządku i czystości instytutu, głównym jego ob-
owiązkiem jest czuwać nad postępowaniem osób zatrzymanych, straż jego poruczonej, aby zapobiedz
wreszcie wszelkim ich zamiarom bezpieczeństwu przeciwnym, niedopuszczać przekroczeń przepisów i kłamań
względem nich wydanych, w tym celu powinien każdy strażnik ciągle dozorować osoby właściwego sobie oddziału,
napominać tych którzy nie zachowują przepisów, donosić Nadzorcę o dostrzeżonych zamiarach występnych
i o każdej osobie któraby niechętna zwaniać na jego napomnienia, i wbrew przepisom postępowała. W razie
porwania się osadzonego wólczeży na strażnika, jest on mocen odeprzeć siłą napasć gwałtowną.

Arty. XIII Strażnik wystąpić z ludźmi do dozorowania ich podczas robot po za obrębem Instytutu, niepowinien im
dokonywać zbawiać, ani wstępować do szychów lub sklepików ani kłócić się lub bić między sobą, i jest odpo-
wiedzialny tak za ucieczkę, jako i za złe sprawowanie się ludzi jego dozorowi oddanych.

Arty. XIV Wszelkie strażnicy odbywać będą służbę dyżur ogólny Instytutu w nocy, w czasie którego nie wolno mu na
chwile oddalać się z Instytutu, ani udawać się na spacer do swego mieszkania, lecz powinnością jego
jest przechodzić się po korytarzach i podwórzach, mając przy sobie klucze głównych drzwi komunikacji
cyjnych i bram gospodarskiego podwórza.

Arty. XV Zakazuje się jak najmocniej każdemu strażnikowi czynić wystręgi osobom zatrzymanym, wewnątrz wewnątrz
przepisami nie wskazane, wypytwać ich słecenia względem innych zatrzymanych lub trzeciej osoby dane, przyjmo-
wać od nich datki, czynić im pożyczki, lub w jakikolwiek ugody o kupno i sprzedaż z nimi wchodzić,
i dostarczać im czego bądź po za obrębem Instytutu. Przekroczenie zakazów w niniejszym artykule objętych
pociąga za sobą, za pierwszym razem potracenie osmiej części miesięcznej płacy, za drugim razem potracę

całkowitej płacy, a za trzecim razem oddalenie ze służby. Śwoty od płacy uchylających strażników potrącone używane być mają, na wynagrodzenie lepiej sprawujących się strażników, a to w końcu roku storownie od Dyrektora Rady Opiekunów.

Art. XVI W razie ważniejszych przawień, Rada, na przedstawienie Nadrzocy mocna jest oddalić bezwzględnie uchylającego w służbie Strażnika i kanonizować innego w jego miejsce.

Art. XVII Dopiero wymienione kary w podobnym stopniowaniu wymierzane będą na Strażnika: a Któryby się oddalił bez pozwolenia Nadrzocy. b Któryby się upił w czasie pełnienia swych obowiązków. c Któryby się dopuścił nierządu & kłótni zatrzymanemu w Instytucie. d Któryby domagał się od osób wynajmujących & Cych & Instytutu robotników wynagrodzenia za dorozowanie ich. e Któryby dozwolił dorozowanemu przez siebie robotnikom domaganie się jakiegokolwiek bądź wynagrodzenia od tychże wynajmujących.

Art. XVIII Dzwierny pilnuje głównego wchodu do Instytutu, to jest drzwi wchodowych, przy których mieszka, dziedzińca & drzwi prowadzących z niego na podwórko gospodarstwie. Strażnicy wchodzący do Instytutu za jakim bądź interesem, winien iść do Kanclaryja, a dzwierny prócz osób do służby & zwierzchności Instytutowej należących tudzież ich familii, nikogo do Instytutu wpuścić nie powinien, bez zezwolenia Nadrzocy. Naden zatrzymany bez wiadomości i wyraźnego polecenia Nadrzocy nie może z Instytutu wychodzić, i niepowinien być wypuszczany, wyjąwszy osób które ze strażą idą, o ruchu tym winien dzwierny przy raporcie wieczornym donieść Nadrzocy, ile osób w ciągu dnia wyszło do Szpitala, lub na Robotę, ile na noc powróciło - a gdyby wszystkie niewróciły winien zameldować u kogo pozostały. Pilnować dzwierny powinien aby osoby zatrzymane, gdy wychodzą z instytutu nie wynosily z sobą jakich bądź rzeczy. Przestrzegać będzie aby przy drzwiach korytarka obok jego pomieszkania osoby nigdy nie schodziły się z sobą, ani rozmawiały z osobami obcymi. Powinien się zawsze zachować trzeźwo i pilnować baernie aby nikt nie donosił zatrzymanym za dmych trunków, połamów i innych rzeczy. Dostrzegłszy przestąpienie tego zakazu przez kogo bądź, donieść to powinien natychmiast do Nadrzocy. Dzwierny ulega przepisom i odpowiedzialności w poprzednich artykułach wymienionym.

Art. XIX Dla utrzymywania porządku nad wypełnianiem przepisów, ustanowiony będzie przez Nadrzocę jeden z zatrzymanych w każdej sali sypialnej Mężczyzn, a dorozczywi w każdej sali sypialnej Kobiet, którzy będą przestrzegać porządku i spokojności w właściwej sobie sali, obowiązkiem tychże, starszymi zwanych jest, czuwać nad tem aby zatrzymanym zachowywali się stosownie do obowiązków na nich przez niniejsze urządzenie włożonych, i donieść Nadrzocy lub strażnikowi o każdym przekroczeniu lub uchyleniu współ zatrzymanego. Łąc, korywdzić lub karać jakim bądź sposobem współzatrzymanych starszy nie jest mocen, owszem, sam ukarany zostanie za wszelkie samo wolność w tej mierze. Za wszelkie uchylenie o którymby nie doniósł, będzie starszy tak ukarany jakby sam był jego sprawcą.

Art. XX Starsi do dorozu sal ustanowieni, wybierani być mają z pomiędzy najlepiej sprawujących się zatrzymanych. Ich powoływanie i odwotywanie należy od Nadrzocy.

Art. XXI Nadna osoba do służby niższej Instytutowej należaca a mieszkanie w obrębach Instytutu mająca, nie może przyjmować do tegoż mieszkania żadnej osoby obcej, i z krewnych lub domowników swoich, tych tylko razem z sobą mieszkać może, na których Nadrzocę dał pozwolenie.

Art. XXII Porządek dzienne wewnątrz Instytutu jest następujący: Za danym znakiem w szycy wstawać mają o godzinie 4^{1/2} rano latem a o 4^{1/2} zima, zaś spać do latem i zima jak się ciemno zrobi. Z rana po wstawaniu przebrać się pół godziny na umywanie w zaprowadzonych umywalkach, ubranie się, postanie łóżek i wynoszenie kolejno naczyń nocnych, potem za danym znakiem uklęknąć w właściwym sobie miejscu i śmowić, modlitwę poranna, następnie udać się w szycy kolejną za wzięciem strażnika właściwego oddziału do wyznaczonych im robot. Po wyjściu z sal sypialnych mają być lufetki w oknach otwierane dla przewietżenia onych. Śelnia pora zostaną otwarte przez dzień cały, zimowa zaś przez godzinę. Na łóżkach gdzie są używane sienniki ma być w tychże odświeżana słoma co 4 miesiące. Od chwili rozpoczęcia roboty nie wolno rozmawiać ani odstępować żadnej roboty, a to ciągle aż do godziny dziewiątej, po której dozwolony jest krótko czas odpoczynku, przez który wolno jest rozmawiać i oddalać się jeżeli tego zachodzi potrzeba. Za danym znakiem w dzwonki wracają w szycy do roboty, przy której zostają bez przerwy do godziny 12^{1/2} w którym to czasie mają w szycy obowiązek odmówić pacierze, przed i po jedzeniu obiadu, w miejscu na to przeznaczonym. Od 1^{1/2} do 2^{1/2} używają przechadzki ci którzy pracowali przy wewnętrznych robotach,

Po trzygodzinnej ciągłej pracy mają, pół godziny odpoczynku i następnie zajmują się podobnie jak wyżej ro-
bota do samego wieczora; poczem za danym znakiem w dawonek udają się do sal sypialnych, ścielą łóżka od-
mawiają kłęczący pacierze i idą spać.

Artykuł XXIII W dni święteczne porostana wszyscy w salach sypialnych aż do chwili udania się na nabożeństwo,
którego słuchać będą w Kaplicy Instytutu, po skończonym nabożeństwie, poczem zjeda, obiad tym porządkiem
co wyżej, zaś po obiedzie w godzinę za przybyciem Kapelana udają się do Kaplicy celem pobierania nauk
religijnych i moralnych.

Statuta Lekarska.

Artykuł XXIV Lekarz Instytutowy obowiązany jest być codziennie w Instytucie w godzinach przedpołudniowych,
pierwszą czynnością jego jest odbycie wizyty lat w których chorzy się znajdują, i przepisanie środków me-
dycynnych, lekko słabym mogącym porostać w szpitalu i wykwalifikowanie do szpitali chorych dalszej
kuraacji potrzebujących. Po skończonej wizycie chorych z dnia resztę porostających sobie lekarz
przedstawi tych którzy się o pomoc lekarską zgłaszają, i po rozpoznaniu ich stanu zdrowia napisze w
dzienniku chorych przez siebie w kancelaryi Instytutowej utrzymywanym, nazwiska tych którzy do
ich liczb przybyli z rozróznieniem takich co do szpitali odesłane być mają. Następnie powinien sprawdzić
rewizyą nowo przybyłych osób przez felczera odbyta i dostregac aby wszelkie wątpliwe wypadki wzglę-
dem zarazy jaka, mogą być dotknięte, do decyzji swojej miał sobie przedstawione, a to pod odpowiedzialno-
ścią za porostawienie w Instytucie osoby zarażoną chorobą dotkniętej.

Artykuł XXV Lekarstwa dla mniej słabych osób napisane, dostarczone będą przez Aptekarza z którym Rada Kontrakt
o roczną, ich dostawę zawarła. Po skończonym każdym kwartale powinien Aptekarz na ręce nadzorczy
podać likwidacyę dostarczonych lekarstw poparta receptami lekarza instytutowego, i tak przez niego jako i
przez Nadzorcę poswiadczona, która to likwidacya najwprzód Radzie Opiekunów, następnie urzędowi
Lekarstwu Miasta Warszawskiego dla sprawdzenia a nakoniec dla udzielenia na wypłatę należności
afisygnacyi, co kwartał regularnie, podawana być ma.

Artykuł XXVI W każdym przypadku niebezpiecznej choroby winien jest Lekarz Instytutowy odbyć drugą wizytę w Instytucie
w godzinach popołudniowych. Obowiązkiem jest także jego przybyć do Instytutu na każde wezwanie Nadzorczy
w przypadkach nagłego ratunku wymagających.

Artykuł XXVII Do pomocy lekarza dodany jest Felczar Instytutowy którego obowiązkiem jest wykonać wszelkie polecenia
Lekarza, dopilnować tego aby chorzy zarywali Lekarstwa im przepisane, powinien on przynajmniej dwa
dwa razy na dzień być w salach słabych, do niego należy czuwanie nad utrzymaniem czystego powietrza,
porządku i czystości w tych salach.

Statuta Poza.

Artykuł XXVIII Kapelan Instytutowy obowiązany jest w Kaplicy Instytutowej odbywać nabożeństwo co niedziela i dni
święteczne, udzielać nauki religijne, słuchać wszystkich spowiedzi, i w potrzebie udzielać S. Sakrament
Konajacym. W godzinach poobiednich w dni święteczne powinien Kapelan dawać nauki religijne i mo-
ralne osobom zatrzymanym, zmierzające do wzbudzenia w nich skruchy i ufności w Bogu i ostanio-
jące je do porządnego i pracowitego życia. Kapelan obierze jednego ze strażników lub osób zatrzyma-
nych do odmawiania w głos porannych i wieczornych modlitw i da mu stosowną w tej mierze in-
strukcyę, doziewając tego aby to odmawianie modlitw odbywało się regularnie i z należytym poszan-
owaniem.

Tytuł VI

O rachunkowości Instytutowej

Artykuł I Ponieważ oddzielna jest instrukcyja Rajsowa z nakazami do niej wzorami rachunkowego pod datą 1
października 1836 r. przez Radę Opiekunów, Domu przytulku i pracy utworona a w dniu 26 Kwietnia 1837 r.
przez H. O. S. W. i D. zatwierdzona, a Ustawa Szpitalna pod dniem 2 Marca 1842 r. Najwyżej za-
twierdzona, również ma być zastosowana do Rachunkowości Domu przytulku i pracy o ile takowa, użyć
się da, przeto dla nadasyę uszyknienia Ukarowi zatwierdzającemu wspomnianą ustawę, stanowi się: iż w przy-
padku czego Ustawa Szpitalna nie obejmuje należy się zastosować do dawnych przepisów, z nowych zaś
wzorów objętych Ustawą Szpitalną, użytemi być mają:

1 ^o Wzor N ^o 5	4 ^o Wzor N ^o 21	7 ^o Wzor N ^o 24	10 ^o Wzor N ^o 33	13 ^o Wzor N ^o 40	16 ^o Wzor N ^o 47
2 ^o — — 6	5 ^o — — 22	8 ^o — — 28	11 ^o — — 34	14 ^o — — 42	
3 ^o — — 20	6 ^o — — 23	9 ^o — — 31	12 ^o — — 36	15 ^o — — 45	

Tytuł VII

O władzy Niewierzchniej Instytutowej

- Artykuł I Dom przytulki i pracy zostaje pod niewierzchnim zarządem Rady Opiekunskiej przez Sąd mianowany i bezpośrednio od rady Głównej Opiekunskiej Instytutów Dobroczynnych zależący.
- Artykuł II Wszystkie czynności Rady Opiekunskiej odbywają się kolegialnie na posiedzeniach tygodniowych, lub przez pojedynczych członków z mocy prócz kulawnej decyzji do jakiej czynności delegowanych. Trzech członków stanowi komplet prawny.
- Artykuł III Główną czynnością Rady Opiekunskiej jest czuwać nad ściśłem wykonywaniem przepisów niniejszego urzędzenia, prostować dostrzeżone uchybienia, lub donosić o nich właściwej władzy, celem zarządzenia omyślnie. W tym celu ustanowi Rada między członkami swemi koleją tygodniową, bliższego dokoru nad Instytutem. Członkowie Rady przez tydzień swojej koleji zwiedzać będą Instytut i o tych rewirach na sejsji następnej dawać sprawę, wraz z dostrzeżeniami, przez siebie uczynionemi. Mniejść oboczenia od przepisów sam jest mocen prostować.
- Artykuł IV Obowiązkem jest Rady zajmować się osobami zatrzymanemi, lub z Instytutu uwolnionemi o tyle, o ile to potrzebować będzie jej pośrednictwa u władz, lub w stosunkach prywatnych. Przyjmować będzie karalonia z ich strony za pośrednictwem rewirujących członków do siebie karoszone, i postępować w tej mierze stosownie do urzania słuszności uzalenia, i do przepisów ogólnych.
- Artykuł V Wszystkie czynności tycające się kontroli rachunkowości i zarządu fundusów Instytutowych należą do Rady Opiekunskiej, która wyznaczy członka do sprawdzania kontroli miesięcznej stamtułdności, rejestrow, likwidacyi i dowodów, poleci mu oraz dopilnowanie aby interesantów wypłaty nie, były zatrzymane. Nadto obowiązkiem jego będzie prostować lub przedstawiać Radzie Opiekunskiej uchybienia pochodzące z niedbalstwa lub z chęci ryzyka, pokrzywdzenia zatrzymanych w jakichkolwiek statem objętych przedmiotach. Członkowie ten sprawdzane przez siebie likwidacye miesięczne i raport stosowny z odbytej czynności tejże Radzie Opiekunskiej na posiedzeniu przedstawi.
- Artykuł VI Na dostawę rozmaitych potrzeb dla Instytutu, (prócz drzewa które z wolnej ręki kupowane być może) na kryszczenie okładek, na reparacyę budowli Instytutowych, gdzie wydatki przenosić będą rubli 45, również na wydzierżawienie ogrodu Instytutowego, Rada Opiekunska ogłaszać będzie licytacye które przez deklaracye zapieczętowane lub głośne, stosownie do potrzeby odbywać się będą. Zawierane kontrakty z przedsiębiorcami najkorzystniejszymi warunkami podajacemi, mocną jest Rada Opiekunska wedle paragrafu 8 ustępu 6° Ustawy dla Zakładów Dobroczynnych pod d. 2 Marca 42 r. najwyżej zatwierdzonej, ostatecznie zatwierdzać i spory w ciągu trwania kontraktu wynikające mogące lub uchybienia warunkom kontraktu sama zatwierdzać, mając wzgląd na postanowienie K. R. S. W. i D. wskrytem jej z d. 6 Prud. 1844 r. objawione w do cedowania kontraktów i co do przelewania praw kontraktujacemu sturacym na drugą osobę, co między przedsiębiorcami nie sta miejsc.
- Artykuł VII Niewidowanie Kasy Instytutowej i obliczenie znajdujących się w niej fundusów ma być co miesiąc dopełnianem. Obowiązkiem zatem Rady będzie wyznaczyć z grona swego dwóch członków, którzy po sprawdzeniu dowodów przychodu i rozchodu z listami Kasowemi ustanowia Resanent miesięczny, oblicza fundusze w gotowiznie i wdepozycjach analerione, przy zdaniu nierwórnego raportu Radzie o zgodności lub niezgodności wymienionych fundusów z listami Kasowemi. Wznowę raportu tego Rada zamiesci w protokole swych posiedzeń i w razie spostrzeżenia defektu Kasowego doniesie natychmiast o tem Radzie Głównej, poleci nadto utrzymyjacemu Kasę przedstawienie Łobie raportów miesięcznych o stanie fundusów.
- Artykuł VIII Rada Opiekunska mianuje i oddala, Sekretarza, Pisarza, Strażników i odwiernego, wdziela urlopy dla Nadzorcey, Sekretarza i całej służby Instytutowej, lecz nie na dłużej jak na dni 8. Na czas większej rozcia, głości przedstawia podania nadajacych wydalenia się wraz z swą opinią do Rady Głównej Instytutów Dobroczynnych.
- Artykuł IX W sześć tygodni po upływie każdego roku Rada Opiekunska daje raport roczny Radzie Głównej Inst. Dobra w którym wykazuje, ile pozostało osób z poprzedniego roku w zakładzie, ile przystano w ciągu upłynionego roku wólczgow i Zebaków obojętści do Domu przytulki i pracy, jaki nastąpił obrót zatrzymanych w rzeczonym domu osób ile z nich odpowiedziato celowi dla którego dom przytulki i pracy utworzonym został to jest: ile z nich było wziętych na służbę lub w termin w samym zakładzie ile zostało odda-

dnym do biura Kontroli Służących dla poszukania sobie miejsca i zapewnienia sobie sposobu dalszego utrzymania; ile uwolniono za poręczeniami obywateli, w których wyrazem ma być zapewnienie: iż uwolniona osoba zebrałina, trudnić się nie będzie, ile nadto było wziętych przez krewnych, radców lub opiekunów, którzy im zapewnią przytułek — ile wystano na transport do miejsc urodzenia z sakozem powrotu do tegoż miasta. Następnie wykaz: jaka kwota uosygnęła do Kasy i zarobku osób na obrot Instytutu na robotę wysyłanych, a ile zarobili ci którzy na miejscu w Instytucie w ciągu roku pracowali. W dalszym ciągu przedstawi obliczenie, ile kosztowało dzienne utrzymanie jednej osoby w instytucie, jaka była oszczędność w wydatkach, w porównaniu z poprzednimi rokami, — dalej wykaz, jakie uskuteczano reparacje w budowach i jakie porostają do wykonania. W końcu dotaczy wykaz przychodu i rozchodu funduszu Instytutowych z obliczeniem remanentu jaki na rok następny zostaje do przeniesienia, z wyjaśnieniem pod któremi poręczeniami mniej, a pod któremi więcej nad określenie statowe wydatkowane. Nadto, przy zdaniu powyższych raportów rocznych Rada Opiekunera zastosuje się do rozporządzeń Rady Głównej Opieku:

Inst. Dabr. —
 Artyk. I. Gdyby Rada Opiekunera w ciągu dalszego doświadczenia uznata potrzebę zmiany niektórych artykułów niniejszym urzędzeniem objętych, w takim razie obowiązkiem jej będzie przedstawić Radzie Główn. swoje wnioski z przygotowanymi zmianami do zatwierdzenia.

Następują podpisy Rady Opiekunerskiej Domu Przynitku i Pracy.

Lit. A.

Rada Opiekunera Domu Przynitku i Pracy.

Względem wydawania żywności i przyrządzania Kupy Rumpfurdalskiej następujące stanowią przepisy:

- § 1. W Kontroli ludności codziennie służąc mającej za zasadę do placenia dostawcy celom należyłości za dostarczaną ilość Kupy Rumpfurdalskiej i chleba odtąd nie będą liczeni do żywności pierwszego dnia przybywający do Instytutu; kreski więc zwykajne w rubrykach nadmienionej Kontroli przy narwisku każdego zatrzymanego składzione, oznaczające ile dni był żywny w Instytucie z dniem drugim dopiero mają być wpisywane, i zamieszczane w rubrykach codziennie aż do daty uwolnienia z Instytutu zatrzymanego, w miejsce zaś kreski w dniu pierwszym opuszczanych zapisywane być mają kółka, które będą oznaczać iż zalkontrolowana osoba nie odebrała żywności.
- § 2. Wyjeżdżającym do Instytutów Sądowych na postugi a nie wracającym na noc dla odebrania porcji odtąd prócz kółek nie będą składzione w Kontroli ludności w rubrykach kreski dające prawo do likwidowania należności żywności w rubryce zaś wyjścia w rzeczonej Kontroli ma być zastawianem w którym dniu robotnicy postani zostali i w którym dniu wrócili z postugi. Gdyby kto z prywatnych osób biorąc na najem ludzi z domu przynitku i pracy płacił zwykajne wynagrodzenie trzymając tychże u siebie przez noc, zobowiązał się dawać im żywność, dla takich podobnie kreski w rubrykach Kontroli ludności oznaczające iż mają prawo do porcji Instytutowych, nie będą wpisywane przez czas ich nieobecności, lecz tylko zwykajne kółka.
- § 3. Członkowie Rady sprawdzający miejscowe likwidacje wydatków Instytutowych będzie się starali przy rewizji kosztów za żywność liczonych, porównać, czy rozporządzeniem powyżej zastrzeżonym dzieje się rzad.
- § 4. Będzie w kuchni zawieszona tablica drewniana, na której wypisane będą u góry ilość obecnych ludzi w Instytucie, i mających prawo do odebrania zwykajnych porcji żywności. Poniżej zaś będą wyrażone wszystkie ingrediencye do Kupy Rumpfurdalskiej wchodzące. Codziennie na tej tablicy wypisywać się ma przy wydawaniu do kuchni liczba ludzi mających odebrać żywność, a następnie ilość wydanych wiktuałów. Ponieważ niepodobnem jest wymierzanie i odważanie szeregów do Kupy Rumpfurdalskiej wchodzących, wtedy kiedy mniej jest jak 25 osób, to jest: kiedy przyrządza się Kupa na 224 głów, natomiast prócz wody wydają się do gotowania wiktuały tylko na równie 200 głów. Kiedy jest 249 konsumentów wówczas wydają się na 225 do gotowania, a gdy 274, tylko na 250 liczone i dostarczane są do kuchni te wiktuały. I tak następnie w progrefuzji 25^{ciu} osób; próczto

na tablicy taka tylko ilość wiktualów ma być podawana, jaka rzeczywiście ze spiżarni została wydana, to jest. Kiedy znajduje się 224 głów wydają się wiktualy na 200, jaka więc ilość do gotowania na tę ostatnią liczbę osób została wydana, taka ma być na tablicy wypisywana.

§ 5. Ludzie na roboty zewnętrzne z Instytutu wysyłani, na noc wracający, przed wyjściem otrzymać mają codzienną porcję chleba: jeżeli nie wracają, na obiad, zachowana, być ma przynależna im porcja kupy na kolację.

§ 6. Obowiązani są członkowie Rady Opiekunickiej, wyjąwszy Doktora i Kapelana aby każdy z nich z kolei odbywał przez zwykłych posiedzeń tygodniową służbę miejscową w Instytucie. Obowiązkiem służby mającego członka będzie: a przynajmniej raz w ciągu tygodnia nie wyniszczenia dnia znajdować się przy wydawaniu ze spiżarni Instytucyjowej wiktualów do gotowania, dla przekonania się w jakim gatunku i w jakiej ilości też wiktualy przez dostarczającego zostały wydane. b na przypadek dostrzeżenia iż dostarczone wiktualy nie są w należnym gatunku i przepisanej ilości wydane, zda o tem raport Radzie Opiekun: c zapisana na wawyż wamiankowanej tablicy ilość ludzi sprawdzi najuprzed z kontrolą ludności co do ilości głów, następnie przelona się czy wyrachowane i wydane wiktualy w takiej ilości i gatunku są dostarczone jak przepisany w tej mierze przez Radę Opiek: mieć chcą ustanowione. Spostrzeżenia jakie miał sposobność uczynić, przedstawi na seji Radzie Opiek: przez udanie ustnego raportu z odbytej czynności, jeżeli piśmiennego nie będzie widział potrzeby składania. d przekonana się czy chleb dostarczony przez liweranta jest dobrze wypieczony, czy jest z czystej i nie stęchłej maki, i czy trzyma należną wagę. e obowiązkiem dyhur mającego członka będzie także przynajmniej raz w tydzień odwiedzenia w południe kuchni Instytucyjowej w czasie dystrybucji dla przekonania się czy kupa Rumfordzka w należnej ilości kładem z zatrzymanych w instytucie jest dostarczona i czy jest smaczna i dobrze zgotowana; rapyta nadto w Refektarzu jedzących czy każdy swą porcję chleba odebrał.

§ 7. Wychoźącym z Instytutu po wypowiedzeniu narzeczonego czasu, należna ich wność w dniu uwolnienia ich ma być dostarczona, nie prędzej więc jak w czasie poobiednim powinni być wypuszczeni.

Tu następują podpisy